

ข้อมูลบุคคล

ชื่อ - นามสกุล

นายสมชาย เจริญสุข

อายุ

53 ปี

การศึกษา

มัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่อยู่/ที่ตั้งแปลง

36/1 ต.ดอนคา อ.บางแพ จ.ราชบุรี

ชนิดพืช

ชมพู

รหัสรับรอง

กษ 03-9001-36386968109

ประสบการณ์

- ประธานตลาดเกษตรกรจังหวัดราชบุรี
- ผู้ทรงคุณวุฒิสภาเกษตรกรจังหวัดราชบุรี
(ด้านพืชสวน)
- คณะกรรมการของกลุ่มดอนเอย์ดอนคาแหล่ง
ท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดราชบุรี

1. แนวคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างผลงาน

1.1 แนวคิดในการทำงาน

สวนชมพู่เจริญสุข สวนชมพู่ทับทิมจันทร์ส่งออก บนพื้นที่ 15 ไร่ ตั้งอยู่ที่ ตำบลดอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เกิดจากความมุ่งมั่นของ **คุณสมชาย เจริญสุข** เกษตรกรเจ้าของสวน ผู้มีความตั้งใจที่จะผลิตชมพู่ให้มีรสชาติอร่อย ผลผลิตมีคุณภาพ คงไว้ซึ่งมาตรฐาน ภายใต้แนวความคิดพัฒนาและแบ่งปันความรู้

ก่อนที่จะมาเป็นสวนชมพู่ นั้น คุณสมชายเล่าว่า เดิมครอบครัวประกอบอาชีพเกษตรกร ปลูกพืชผักไม้ผล แต่ด้วยอาชีพเกษตรกรบางช่วงประสบปัญหาาราคาผลผลิตตกต่ำ ทำให้ขาดทุน ตนเองจึงตัดสินใจทิ้งสวนเพื่อไปลองทำอาชีพอื่น เช่น การเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตอยู่ 5 ปี และพ่อค้าขายเสื้อผ้าอยู่ 2 ปี ซึ่งอาชีพเหล่านี้ก็ทำให้ตนมีรายได้มากขึ้น แต่พอผ่านไประยะหนึ่งภาวะเศรษฐกิจในประเทศเริ่มตกต่ำ ตนมองเห็นว่าอาชีพที่ทำอยู่นั้นไม่น่าจะยั่งยืน จึงหันกลับมามองอาชีพเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของครอบครัว

ในปี 2538 คุณสมชาย จึงกลับมาเริ่มต้นกับอาชีพเกษตรกรอีกครั้ง โดยเช่าพื้นที่สวนจำนวน 15 ไร่ ณ ตำบลดอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เริ่มต้นด้วยการปลูกมะนาว และไม้ผลอย่างอื่นแซม โดยช่วยกันดูแลสวนกับภรรยา ซึ่งการตัดสินใจทำสวนมะนาวในตอนนั้น คุณสมชายเล่าว่า ตนเองก็ไม่ได้มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกมะนาวเลย ตอนนั้นคิดแต่เพียงว่ามะนาวน่าจะปลูกง่าย ดูแลรักษาง่าย และเป็นพืชที่น่าจะทำได้เป็นอย่างดี แต่ทุกอย่างก็ไม่ได้ง่ายดังที่คิดไว้ เนื่องจาก ผลผลิตที่ออกมาไม่ได้สวยงามอย่างที่คิด และช่วงนั้นมะนาวราคาตกต่ำมาก ราคาเฉลี่ยเพียงลูกละประมาณ 30 สตางค์ ขณะเดียวกันต้นทุนการผลิต เช่น ปุ๋ย สารเคมี กลับมีราคาสูง ทำให้การทำสวนมะนาวไม่ประสบผลสำเร็จ

ด้วยใจยังรักในอาชีพเกษตรกรและไม่อยากเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่น จึงพยายามมองหาพืชชนิดใหม่เข้ามาปลูกทดแทน ในตอนนั้น เห็นว่าชมพู่ พันธุ์ทับทิมจันทร์ มีชื่อเสียงโด่งดังพอดี เป็นชมพู่พันธุ์ใหม่ ซึ่งตนมองว่าเป็นพันธุ์ที่มีลักษณะโดดเด่นมาก คือผิวสีแดงสด ขนาดผล เนื้อแน่น รสชาติอร่อย ผิวค่อนข้างหนา และเก็บเกี่ยวได้ง่าย และช่วงนั้นยังไม่ค่อยมีคนปลูก ราคาดี เป็นที่ต้องการของตลาด จึงนำมาทดลองปลูกบนพื้นที่ 5 ไร่ (200 ต้น) แทนสวนมะนาวเดิม ในระหว่างนั้นก็ได้ศึกษาและพัฒนาการผลิต และขยายมาเรื่อย ๆ จนเต็มพื้นที่ 15 ไร่ ของสวน ณ ปัจจุบัน

1.2 การพัฒนาความรู้

การเปลี่ยนจากสวนมะนาวมาเป็นสวนชมพู่ก็ไม่ได้ง่ายนัก คุณสมชายเล่าว่า ปัญหาในตอนนั้นก็คือ “ทำไม่เป็นอย่างที่คิดไว้เลย เกี่ยวกับชมพู่ ยิ่งเมื่อได้ลงมือปฏิบัติ ทำก็รู้อย่างมีปัจจัยหลายอย่างประกอบอีกมากมาย เมื่อขาดความรู้ สิ่งที่เราดูเหมือนว่าจะง่ายกลับกลายเป็นยาก”

ดังนั้น จึงได้พยายามศึกษาหาความรู้ ทั้งจากการศึกษาดำรงด้วยตนเอง การไปดูแปลงอื่นที่เขาทำแล้วประสบความสำเร็จ เก็บข้อมูลในส่วนที่เป็นข้อดีและคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการทำสวน

ของตัวเอง สอบถามแนวคิด ทฤษฎี จากอาจารย์ จากนักวิชาการ เข้าร่วมอบรม และให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน ภาครัฐ ภาคเอกชน มหาวิทยาลัย ในการเข้ามาศึกษา ค้นคว้า ทำงานวิจัยทดลองเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งก็ทำให้ตนเองก็ ได้ศึกษาเรียนรู้และพัฒนาไปด้วย

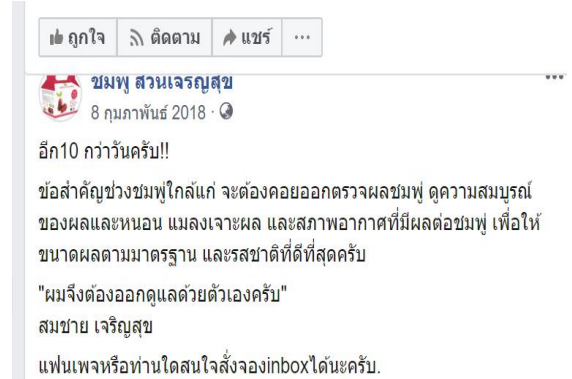

1.3 การประยุกต์ใช้และการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยี

(1.3.1) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร เช่น เทคโนโลยีป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้ในชมพู่ แบบผสมผสาน (IPM)

(1.3.2) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการทำการตลาดยุคใหม่ โดยมีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนรูปแบบการจำหน่ายชมพู จากเดิมที่เคยส่งขายตลาดรับซื้อภายในประเทศ และส่งขายให้กับบริษัทส่งออก ปัจจุบันยังแบ่งผลผลิตส่วนหนึ่งมาขายออนไลน์ โดยเปิดรับออเดอร์ทางเพจเฟซบุ๊ก “ชมพู สวนเจริญสุข” จัดส่งผ่านบริษัทเคอรี่เอ็กเพรส ในราคากล่องละ 200 บาท (1 กล่องบรรจุชมพูประมาณ 12-13 ผล น้ำหนักรวมประมาณ 2 กก.) ชมพูทุกผลมีการห่อผลด้วยกระดาษ 1 ชั้น และตาข่ายโฟมอีก 1 ชั้น เพื่อป้องกันผลผลิตบอบช้ำ การขนส่งใช้เวลาประมาณ 1 วัน ในการถึงบ้านผู้บริโภค ระหว่างนั้น ยังมีการติดตามผล หากสินค้าที่ลูกค้าได้รับมีความเสียหาย ทางสวนจะรับเคลมและจัดส่งสินค้าให้ใหม่ โดยพิจารณาเป็นกรณีไป

“ผมมองว่าการขายของออนไลน์เหมาะกับสังคมยุคสมัยนี้ ซึ่งเป็นยุคแห่งการเร่งรีบ โดยที่ผู้ซื้อไม่ต้องออกไปช้อปปิ้ง ก็สามารถได้รับประทานชมพูสด ๆ จากสวน การใช้เทคโนโลยี เช่น สื่อโซเชียลมีเดียให้เป็นประโยชน์ นอกจากจะช่วยเพิ่มช่องทางการตลาดแล้วยังเป็นอีกช่องทางในการประชาสัมพันธ์ ทำให้สวนชมพู เจริญสุข เป็นที่รู้จักมากขึ้นอีกด้วย”

1.4 การแก้ไขปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจและสังคม

ในช่วงแรกของการทำสวนชมพู่ ไม่ค่อยมีปัญหามากนัก ให้ผลผลิตดี ไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องโรคและแมลง ไม่ต้องห่อผลก็สามารถขายได้ในราคาที่สูงถึง กก. ละ 60 - 70 บาท ตนเองก็ค่อยๆ หาความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนารูปแบบวิธีการต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง หนึ่งในนั้นก็คือการห่อผลเพื่อให้ผลผลิตมีคุณภาพ จนสามารถส่งขายบริษัทส่งออกได้

ผ่านไปสักประมาณ 7-8 ปี การทำสวนเริ่มพบปัญหามากขึ้น เช่นปัญหาเรื่องโรคและแมลง ปัญหาผลหลุดร่วง และมีขนาดเล็ก ควบคุมคุณภาพยากขึ้น จึงได้พยายามหาแนวทางแก้ปัญหา โดยการศึกษาจากตำรา ปรัชชาสวน มีอาชีพหลายๆ ท่าน ขอคำแนะนำจากอาจารย์มหาวิทยาลัย จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตรูปแบบใหม่ โดยทำการลดขนาดทรงพุ่มลง จาก 4 เมตร ให้เหลือ 2 เมตร ไม่เกิน 2.5 เมตร ตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มให้โปร่ง เพื่อให้แดดส่องได้ทั่วถึง ทำงานได้ง่ายขึ้น การพ่นสารเคมีมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้มีการตัดแต่งข้อ โดยการไว้ข้อประมาณ 200 ข้อต่อต้น เพราะเมื่อชมพู่มีผลผลิตมากเกินไป จะทำให้ผลหลุดร่วงและผลมีขนาดเล็กควบคุมคุณภาพได้ยากขึ้น

จากนั้น การผลิตชมพู่ประสบปัญหาและอุปสรรคอีกครั้ง เนื่องจาก วันที่ 31 พฤษภาคม 2555 กระทรวงควบคุมคุณภาพการตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (AQSIQ) ประกาศระงับการนำเข้าชมพู่จากประเทศไทยเป็นการชั่วคราว เพราะตรวจพบแมลงวันผลไม้ ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่หนักมาก ทำให้ชมพู่จากไทยไม่สามารถส่งออกได้ เมื่อขายในประเทศก็ขายได้ราคาที่ต่ำลง ในขณะที่ชาวสวนบางรายถอดใจ ตัดสินใจโค่นสวนชมพู่ทิ้งและหันไปปลูกพืชอื่นแทน แต่สำหรับคุณสมชายยังคงมุ่งมั่น และคิดว่าปัญหานี้น่าจะมีทางออกและสามารถแก้ไขได้ ในขณะนั้นหน่วยงานภาครัฐในหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมมือหาวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหา ซึ่งกรมวิชาการเกษตรในขณะนั้น ได้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหการส่งออกชมพู่ไทยไปจีน เช่นการทดลองห่อและระยะเวลาที่เหมาะสมในการห่อผล คุณสมชายเป็นหนึ่งในเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ให้ความร่วมมือและเดินทางแก้ไขปัญหไปพร้อม ๆ กับหน่วยงาน และสวนชมพู่เจริญสุข ก็เป็น 1 ใน 6 สวนแรก ที่ได้รับการพิจารณาขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร อนุญาตให้ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนได้ และเป็นสวนต้นแบบให้กับแปลงอื่นในการผลิตชมพู่ส่งออกได้เข้ามาศึกษาอีกด้วย

1.5 การบริหารจัดการที่ดี

สวนชมพู เจริญสุข มีการบริหารจัดการที่ดี เริ่มตั้งแต่การเลือกพันธุ์ที่เหมาะสม การวางแผนการผลิต การจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ปัจจัยการผลิตต่างๆ รวมถึงการบริหารจัดการด้านแรงงาน การตลาดที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งคุณสมชายกล่าวว่า “ผลผลิตพรีเมียม ต้องมาจากการจัดการสวนที่เป็นระบบ”

การเลือกพันธุ์ที่เหมาะสม คุณสมชาย ตัดสินใจเลือกปลูกชมพูทับทิมจันทร์ นั้นเนื่องจากลักษณะเด่นของพันธุ์นี้คือ เนื้อแน่น มีรสชาติหวานกรอบ ผิวสีแดง ผลโต ผิวมันวาวเรียบสวย ไม่บอบช้ำง่าย และเป็นต้นนิยมของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

การบริหารจัดการทรัพยากรดิน เนื่องจากชมพูที่สวนมีอายุมาก แต่ผลผลิตชมพูของสวนเจริญสุข ยังคงให้ผลผลิตและรักษาคุณภาพที่ดีอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างเหมาะสม มีการใช้ปุ๋ยเคมีร่วมกับปุ๋ยคอก เช่นมูลค้างคาว การใช้สารปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งทำให้โครงสร้างดินให้ร่วนซุย ระบบรากทำงานได้ดี

การบริหารจัดการด้านแรงงาน มีการจัดการด้านแรงงานที่เพียงพอ ไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของผลผลิต เช่น การดูแลรักษา เช่น การรดน้ำ การใส่ปุ๋ย การกำจัดศัตรูพืช ใช้แรงงานในครอบครัวเป็นหลัก ส่วนช่วงการตัดแต่งกิ่ง ห่อผลและเก็บเกี่ยว โดยจ้างแรงงานเพิ่มประมาณ 4 คน

การบริหารจัดการด้านผลผลิตและการตลาด ชมพูจะเริ่มให้ผลผลิตหลังจากอายุประมาณ 2 ปี สำหรับสวนชมพูเจริญสุข นั้นมีการกำหนดการผลิตชมพูออกสู่ตลาด จำนวน 2 รุ่น คือ

รุ่นที่ 1 เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม (รุ่นนอกฤดู)

รุ่นที่ 2 เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม (รุ่นในฤดู)

สำหรับผลผลิต รุ่นในฤดู โดยปรกติสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้จนถึงเดือนเมษายน แต่สวนเจริญสุขเลือกที่จะไม่เก็บผลผลิตรุ่นเดือนเมษายนไว้ เนื่องจาก 1.เป็นผลผลิตชุดท้ายฤดู ซึ่งผลมีขนาดเล็ก และสีไม่สวย 2. เป็นช่วงที่มีแมลงวันผลไม้ระบาดหนัก 3.เพื่อพักและบำรุงต้น สำหรับเตรียมทำนอกฤดูที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตในเดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีราคาสูง

ผลผลิตที่ได้จำหน่ายทั้งตลาดต่างประเทศ โดยตลาดต่างประเทศจะส่งผลผลิตให้กับบริษัทส่งออก โดยมีรถของบริษัทมารับผลผลิตจากสวน ส่วนตลาดในประเทศ ส่งขายให้กับห้างสรรพสินค้า Tops supermarket และจำหน่ายออนไลน์

1.6 ความพยายามฝ่าอุปสรรคในการสร้างผลงาน

จากการศึกษาหาความรู้ ประสบการณ์การทำสวนชมพูที่สั่งสมมายาวนานกว่า 20 ปี การคิดพัฒนารูปแบบการผลิตให้เหมาะสม ความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะผลิตชมพูให้มีรสชาติอร่อย มีคุณภาพ ปลอดภัย มาตรฐาน ปัจจุบันชมพูจากสวนเจริญสุข ถือเป็นสินค้าคุณภาพอยู่ในระดับพรีเมียม ผลผลิตเป็นที่เชื่อมั่น เป็นที่ยอมรับของลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ และผลงานของสวนเป็นที่ประจักษ์มากมาย เช่น

- ได้รับการรับรอง GAP จากกรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยได้ปฏิบัติและรักษาไว้ซึ่งระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืชมา อย่างต่อเนื่อง
- ได้รับการขึ้นทะเบียนสวนชมพูที่ได้ปฏิบัติตามมาตรการควบคุมแมลงวันผลไม้ (GAP plus) ที่ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน
- ได้รับคัดเลือกเป็นสินค้าคุณภาพของจังหวัดราชบุรี
- ได้รับรางวัลชนะเลิศจากการประกวดผลผลิต ในงานต่าง ๆ
- ได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งในเส้นทางแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดราชบุรี
- เป็นแปลงต้นแบบการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานเพื่อการส่งออก ชมพูทับทิมจันทร์

2. ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณและคุณภาพตลอดจนระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

(2.1) การผลิตตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช เพื่อให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

(2.1.1) การจัดการสุขลักษณะสวน

พื้นที่ปลูก พื้นที่สวนชมพู เป็นสภาพพื้นที่ราบ ยกร่อง ลักษณะดินเป็นดินเหนียวบริเวณพื้นที่ปลูก และบริเวณโดยรอบไม่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน สารเคมี จุลินทรีย์และโลหะหนัก มีการทำผังแปลงและรหัสแปลงปลูก

แหล่งน้ำ น้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตชมพู มาจากน้ำซับ ไม่ปนเปื้อน สารเคมี จุลินทรีย์และโลหะหนัก วิธีการให้น้ำโดยใช้เรื่อรดน้ำ หรือใช้วิธีตัดรดในช่วงที่ต้นยังเล็ก การให้น้ำจะให้บริเวณโคนต้น สัปดาห์ละครั้ง หรือช่วงที่มีสภาพอากาศร้อน ถ้าอุณหภูมิสูงก็จะปรับการให้น้ำเป็น 2 ช่วง สำหรับน้ำเสียที่เกิดจากการใช้งาน เช่น น้ำทิ้งห้องสุขา น้ำทิ้งต่าง ๆ มีการจัดการที่เหมาะสมไม่ให้ปนเปื้อนลงสู่พื้นที่ปลูก พื้นที่โดยรอบและสิ่งแวดล้อม

การเก็บรักษาสารเคมี/การใช้สารเคมีทางการเกษตร มีการใช้สารเคมีใช้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามคำแนะนำบนฉลาก สารเคมีที่ใช้ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตรอย่างถูกต้อง มีสถานที่เก็บสารเคมีมิดชิด เป็นสัดส่วน แยกเป็นหมวดหมู่ชัดเจน

(2.1.2) การจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์การเกษตร

มีสถานที่เก็บเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรเป็นสัดส่วน สะดวกต่อการหยิบใช้งาน ทั้งนี้จะทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์ก่อนและหลังการใช้งาน รวมทั้งมีการตรวจสอบซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องมือให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

(2.1.3) การจัดการปัจจัยการผลิต

มีการใช้ปัจจัยการผลิต เช่นปุ๋ย สารเคมี ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้อง กิ่งพันธุ์มาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ มีการบันทึกรายการปัจจัยการผลิต

(2.1.4) การปฏิบัติและการควบคุมการผลิต

การให้ปุ๋ย ในช่วงระยะบำรุงต้น ใส่ปุ๋ยคอกบริเวณรอบทรงต้น อัตรา 2 กิโลกรัม/ต้น ร่วมกับใช้ปุ๋ยสูตร 18-4-0 อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ สลับกับการให้ปุ๋ยสูตร 8-24-24 อัตรา 25 กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเร่งการเจริญเติบโต สำหรับระยะกระตุ้นตาดอก ใช้ปุ๋ยสูตร 13-13-21 ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยสูตร 0-0-60 อัตรา 50 กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความหวาน รวมทั้งการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยมูลค่างควา ในการบำรุงดินร่วมด้วยเพื่อช่วยปรับโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น และให้ปุ๋ยอีกครั้งหลังจากมีการตัดแต่งกิ่ง

การกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เช่นสารป้องกันกำจัดเชื้อรา โดยจะฉีดพ่นไปพร้อมกับการให้ปุ๋ยทางใบ เช่นโรคแอนแทรกโนส ซึ่งพบปัญหาในช่วงการผลิตชมพูนอกฤดู ป้องกันกำจัดโดยการใช้ สารเคมี แมนโคเซปรวมกับการตัดแต่งกิ่งทรงพุ่มให้โปร่ง กำจัดส่วนของพืชที่มีโรคและแมลงทำลาย โดยการการขนย้ายไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อลดการสะสมของโรคและแมลง สำหรับปัญหาแมลงวันผลไม้ ใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสานตามระบบ IPM ของกรมวิชาการเกษตร

การตัดแต่งกิ่ง พื้นที่ปลูกชมพู่ทับทิมจันทร์ 15 ไร่ ประกอบด้วยต้นชมพู อายุ 22 ปี และ 12 ปี ปลูกที่ระยะห่างระหว่างต้น 4.5 เมตร ระยะห่างระหว่างร่อง 6 เมตร เริ่มตัดแต่งกิ่งควบคุมความสูงของต้นชมพูครั้งแรก เมื่อต้นอายุ 7 - 8 ปี เนื่องจากทรงพุ่มที่แน่นทึบ ต้นสูง 4-5 เมตร จะทำให้เกิดปัญหาด้านการจัดการคองงานทำงานยาก โดยการตัดแต่งกิ่งทำดังนี้

1. ตัดบริเวณโคนต้น กำหนดให้กิ่งแรกมีความสูงจากพื้นดินประมาณ 1-1.5 เมตร
2. ทอยยัดกิ่งด้านบนที่สูงเกินความต้องการออก (กำหนดให้สูงไม่เกิน 2-2.5 เมตร) เหลือยอดหรือกิ่งด้านบนสุดไว้บ้าง เพื่อใช้เป็นร่มเงา ป้องกันกิ่งไหม้จากแสงแดด เมื่อมีกิ่งแขนงแตกออกมาเป็นร่มเงาจึงค่อยตัดยอดออก ช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการตัดแต่งกิ่งคือช่วงประมาณปลายฝนต้นหนาว เมื่อลดความสูงของต้นชมพู 7- 8 ปี ได้สำเร็จ จึงนำต้นชมพูรุ่นใหม่มาปลูกเพิ่มเติมพื้นที่ และเริ่มทำการตัดแต่งกิ่งควบคุมความสูงของต้นชมพูดังนี้

1. หลังจากปลูกไปได้สักระยะหนึ่งได้ทำการตัดแต่งกิ่งแขนงที่แตกออกมาบริเวณโคนต้นออกทั้งหมด กำหนดให้กิ่งแรกมีความสูงจากพื้นดินประมาณ 1-1.5 เมตร

2. ทำการไว้กิ่งและใช้ไม้ไผ่ค้ำยันเพื่อป้องกันกิ่งฉีกขาด กำหนดให้ทรงพุ่มมีลักษณะคล้ายร่ม ใช้เวลาประมาณ 1.5 – 2 ปี จะได้ชมพู่ตามที่ต้องการคือ 2-2.5 เมตร จากนั้นให้ทำการตัดแต่งกิ่งครั้งใหญ่ทุกปีในช่วงปลายฝนต้นหนาว ระหว่างนั้นก็ค่อยๆ เล็มกิ่งใหม่ที่แตกออกอย่างต่อเนื่อง

การตัดแต่งทรงพุ่ม ควบคุมความสูง และสภาพสวนสะอาด

การห่อผล เริ่มห่อผลภายในเวลา 14 วัน หลังไหมดอกร่วง โดยใช้ถุงห่อตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ใช้ถุงพลาสติก High Density Polyethylene (HDPE) สีขาว ความหนาไม่น้อยกว่า 12.5 ไมครอน ก่อนห่อผล ฉีดพ่นสารป้องกันกำจัดเชื้อราแอนแทรกคโนส และสารกำจัดแมลง เพื่อกำจัดแมลงศัตรูพืชที่ติดกับผล

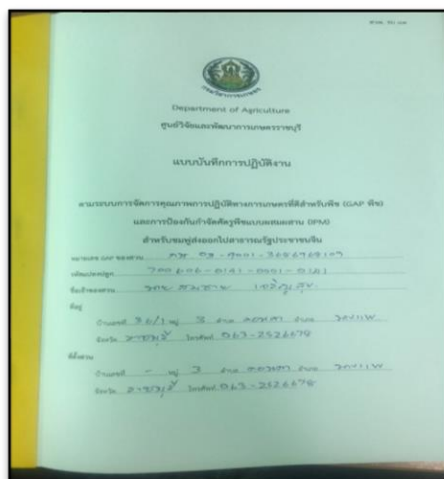
สำหรับเทคนิคทำให้ลูกสวยที่สำคัญคือ วิธีการห่อ คุณสมชายจะห่อแบบไขว้กัน 4 ผล เด็ดลูกตรงกลางทิ้ง หากทำวิธีนี้แล้วลูกจะใหญ่สม่ำเสมอ เว้นระยะห่างต่อข้อประมาณหนึ่งนิ้วบรรทัดจะทำให้กระจายน้ำเลี้ยงทั่วต้น วิธีการนี้จะช่วยให้ได้ผลมาก ขนาดของลูกจะเท่ากันหมด สำหรับช่อดอกชมพูนั้น ใน 1 ต้น มีจำนวนมาก จะทำการเด็ดทิ้งเหลือไว้ต้นละไม่เกิน 150 ช่อ

การเก็บเกี่ยว ชมพูจะใช้เวลานานับจากวันออกดอกมาถึงเก็บผลได้ ประมาณ 90 วัน วิธีการเก็บเกี่ยวคือตัดผลผลิตทั้งถุงห่อ ไม่เปิดปากถุง เก็บใส่ภาชนะบรรจุที่สะอาด มีวิธีการเก็บเกี่ยวที่ป้องกันการกระแทก หรือทำให้ผลผลิตบอบช้ำ

การบันทึกและการควบคุมเอกสาร มีบันทึกข้อมูลการปฏิบัติงาน รายละเอียดการใช้วัตถุดิบรายการทางการเกษตร แหล่งที่มาปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ทำให้สามารถทวนสอบข้อมูลการผลิตได้

2.2 ความยั่งยืนและความต่อเนื่องในระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช

สมชาย เจริญสุข ได้สมัครเข้าสู่ระบบการจัดการคุณภาพพืชหรือเริ่มขอการรับรอง GAP ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา ปัจจุบัน พื้นที่ขอการรับรองทั้งหมดจำนวน 15 ไร่ โดยได้ปฏิบัติและรักษาไว้ซึ่งระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืชอย่างต่อเนื่อง จนเป็นต้นแบบและสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ ได้นำไปปฏิบัติ เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร

2.3 การขยายผล สามารถเผยแพร่เป็นแบบอย่างของส่วนรวมและเครือข่ายได้

ปัจจุบันสวนชมพู่เจริญสุข เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ มากมาย อาทิ วารสารเกษตร รายการโทรทัศน์ ช่อง work point ช่อง Thai Pbs รายการหอมแผ่นดิน (สวนของความเพียร) รายการเกษตรสร้างชาติ รายการก้าวไกลกับกรมวิชาการเกษตร เป็นต้น

3. ความเป็นผู้นำและการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้านต่าง ๆ

3.1 เป็นผู้นำกลุ่มหรือชุมชน

- เป็นประธานตลาดเกษตรกรจังหวัดราชบุรี
- ผู้ทรงคุณวุฒิสภาเกษตรกรจังหวัดราชบุรี (ด้านพืชสวน)
- เป็นคณะกรรมการของกลุ่มดอนเอย์ดอนคา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดราชบุรี

3.2 การทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม

- เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของตำบลดอนคา โดยคุณสมชายได้ลงทุนด้วยงบประมาณตนเอง สร้างจุดชมวิวยาวบริเวณสวน โดยนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ด้านการผลิตชมพู่ส่งออกของคุณสมชาย และให้ ได้ชม ช้อบ ชิม ผลผลิตสด ๆ จากสวน
- เป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้หรือห้องเรียนชุมชน พร้อมบริการนักท่องเที่ยวล่องเรือชมสวน
- เป็นเรียนรู้ด้านการผลิตชมพู่เพื่อการส่งออกตามระบบ GAP+IPM ให้กับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน มหาวิทยาลัย ทั้งหน่วยงานในประเทศหรือต่างประเทศ หรือผู้ที่สนใจ ให้เข้ามาศึกษาดูงาน
- ให้ความร่วมมือกับ หน่วยงานภาครัฐ มหาวิทยาลัย เพื่อการทำงานวิจัยด้านต่าง ๆ
- ที่ปรึกษาผู้ปลูกมะนาว บ้านแพ้ว ดำเนินสะดวก
- เป็นวิทยากรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ

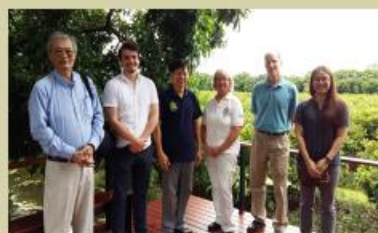
4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การใช้สารเคมีจะใช้ในอัตราที่เหมาะสมและจำเป็นเท่านั้น โดยคำนึงถึงระบบนิเวศน์และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมการจัดการสุขลักษณะ ภายในฟาร์ม มีการดูแลรักษาพื้นที่ปลูก โดยไม่มีการเผาทำลายเศษซากพืชในแปลง ไม่มีการปล่อยของเสีย เช่นน้ำทิ้ง น้ำล้างผลผลิต น้ำล้าง เครื่องมือหรือสารเคมีลงสู่ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมการขยายผล การเผยแพร่เป็นแบบอย่างของส่วนรวมและเครือข่าย และการทำประโยชน์
เพื่อส่วนรวม ของสวนชมพู่เจริญสุข

สวนชมพู่เจริญสุข เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้ที่สนใจ ซึ่งสามารถเข้ามาหาความรู้เรื่องต่าง ๆ เป็นห้องเรียนชุมชน ที่เกษตรกร สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือผู้ที่สนใจ ชาวไทยและต่างประเทศสามารถเข้ามาเยี่ยมชมศึกษาดูงาน และยังเป็นสถานที่สำหรับการ ทดลองค้นคว้า วิจัย ด้านต่างๆ ให้กับหน่วยงานภาครัฐ หรือมหาวิทยาลัย

เปิดเป็นเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัดราชบุรี เป็นหนึ่งในเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตรของตำบลดอนคา โดยคุณสมชายได้ลงทุนด้วยงบประมาณส่วนตัวสร้างจุดชมวิวดอนชมพู่ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เรื่องการผลิตชมพู่ส่งออก สามารถมา ชม ชิม ช้อป ชมพู่สด ๆ จากสวน ซึ่งได้รับความสนใจเป็นจำนวนมากจากนักท่องเที่ยว นิสิต นักศึกษา นักเรียน ชาวต่างชาติต่างประเทศ

ผลงานของสวนได้รับความสนใจและมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ มากมาย อาทิ ยูทูบ วารสารเกษตร รายการโทรทัศน์ ช่อง work point, Thai Pbs รายการหอมแผ่นดิน (สวนของความเพียร) รายการเกษตรสร้างชาติ รายการก้าวไกลกับกรมวิชาการเกษตร เป็นต้น

เกษตรสร้างชาติ : สวนชมพูเกรตฟรุตเฟรม จ.ราชบุรี - YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=...>

11 เม.ย. 2561 - สืบโผล่โดย สำนักข่าวไทย TNMCOOT เกษตรสร้างชาติ พาไปดูสวนชมพูเกรตฟรุตเฟรม ซึ่งเริ่มทยอยออกสู่ตลาด ที่สวนเจริญสุข อ.บางแพะ จ.ราชบุรี เริ่มมีผู้ซื้อแล้ว เพราะส่งออกได้หลายประเทศ ...
คลิกเพื่อดูฉบับเต็ม 26/9/2019

เทคนิคการดูแลชมพูพันธุ์ทับทิมจันทร์ ของสวนเจริญสุข จ.ราชบุรี - YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=...>

25 เม.ย. 2561 - สืบโผล่โดย สำนักข่าวไทย TNMCOOT สวนเจริญสุขพาไปดู สวนเกษตรสาธิตการปลูกไม้ผล Line@ ID: goo.gl/ozfly หรือค้นที่ @isotus Facebook: <https://www.facebook.com/isotus.th> ...
คลิกเพื่อดูฉบับเต็ม 2 ครั้ง ไม่สามารถดูได้ 14/10/2019

สมชาย เจริญสุข ชาวสวนชมพูพันธุ์ทับทิมจันทร์แบบ ให้ไทยผลิตพัฒนา

https://www.khaskaset.com/newsactivities_details

21 เม.ย. 2561
1702 คนเข้าชม เจริญสุข กับเรื่องพัฒนาพันธุ์ชมพูพันธุ์ทับทิมจันทร์ ที่สวนเจริญสุข อ.บางแพะ จ.ราชบุรี ...
คลิกเพื่อดูฉบับเต็ม 2 ครั้ง ไม่สามารถดูได้ 14/10/2019

การขยายผลโดยเป็นวิทยากรบรรยาย และการเข้าร่วมเสวนาตามการรับเชิญจากหน่วยงานต่าง ๆ

การนำผลผลิตไปออกบูทนิทรรศการต่าง ๆ ตามคำเชิญของหน่วยงาน ทำให้ผลผลิตเป็นที่รู้จัก เป็นที่ยอมรับต่อผู้บริโภคทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐาน

วันที่ 3 ส.ค. 62 สมาชิกสภาเกษตรกรและเกษตรกรจังหวัดนครราชสีมาเข้าศึกษาดูงานที่"สวนเจริญสุข" สวนชุมชนกับทีมจันทร์ของคุณสมชาย เจริญสุข สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดราชบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่จากสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดราชบุรีให้การต้อนรับ

อาจารย์ฉัตร พาคณะนักศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน ภาควิชาพืชสวน มาศึกษาดูงาน ในทริปปริชาเรียนการจัดการไม้ผล

อาจารย์และนิสิตจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน มาถอดองค์ความรู้เรื่องท่องเที่ยวเชิงเกษตร ฐานชมพู่ หนึ่งในดอนแอ่ยดอนคา

ต้อนรับคณะบดีโรงเรียนปัญญากวีวัฒน์ เยี่ยมชมสวนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อการศึกษาและนิสิต
สำหรับเป็นแนวทางในอนาคต

คณะอาจารย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์กำแพงแสน พานักศึกษา ดูงานสวนชมพู่

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน นำนักศึกษาปริญญาโท ด้านเทคโนโลยี จากสาธารณรัฐประชาชนจีน มาศึกษาดูงาน

คณะอาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน พาผู้บริหารบริษัท KH RObert จากประเทศสิงคโปร์และประเทศญี่ปุ่น มาเยี่ยมชมแปลงที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ขอรับในระดับประเทศและระดับสากล

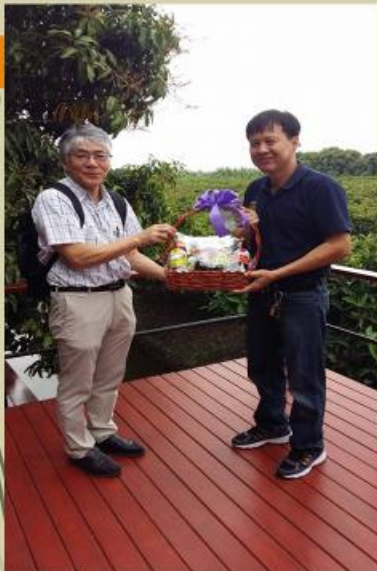

นักศึกษาจากอินโดนีเซีย มาศึกษาเรียนรู้กับชมฟาร์มกล้วยไม้ไนโอฟาร์ม และชมการปลูกกล้วยไม้

นักศึกษาจากมาเลเซีย มาเรียนรู้ ท้องเที่ยวเชิงเกษตรแบบดาวและยังอื่นเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษา

คณะอาจารย์จากเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น มาแลกเปลี่ยนความรู้และดูงานสวนสมุนไพร

อาจารย์ สำนักวิชา ทรัพยากร เกษตร มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ พานักศึกษาต่างประเทศ ศึกษาอยู่ในได้วัน
มาดูงาน เกษตรแบบพัฒนา

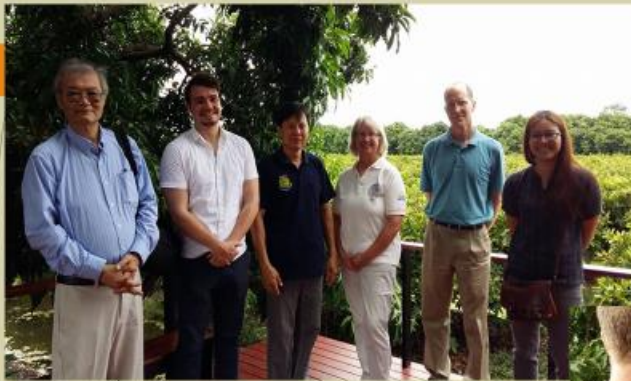
ต้อนรับ ผู้ตรวจกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผอ. ศวพ.ราชบุรี และ กษ ราชบุรี เยี่ยมชมสวนชมพู่มาตรฐานการส่งออก

ต้อนรับคณะอาจารย์ มหาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มาทำงานวิจัยเรื่องชมพู่และฝรั่ง

อาจารย์คณะเกษตรกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พานักศึกษา มหาวิทยาลัย นาโกย่า ประเทศญี่ปุ่น โครงการแลกเปลี่ยนนิสิตนักศึกษา
ศึกษาดูงาน ด้านวิชาการ

คณะกรรมการเกษตรสหรัฐฯ มาเยี่ยมชมสวนชมพู เจริญสุข

คณะอาจารย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน และสภามหาวิทยาลัย ให้เกียรติร่วมทำงานวิจัย พัฒนาชุมชนต่อไป

รายการข่าวเกษตรช่อง 13 family ออกอากาศวันที่ 20 มกราคม เวลา 9 โมงครึ่งถึง 10 โมง

อาจารย์และคณะทำงานผลิตรายการโทรทัศน์ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อเป็นหลักการสอน การปลูกชมพู่ทับทิมจันทร์

ออกบูทงานเกษตรปลอดภัย สยามพารากอน

ต้อนรับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ เยี่ยมชมตลาดเกษตรกร ราชบุรี

ร่วมสัมมนาหลักสูตรต่าง ๆ กับหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตร

รับเชิญบรรยาย เรื่อง ชุมชน ที่กลุ่ม เกษตรกรบ้านสิงห์

ต้อนรับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เยี่ยมชมแปลงชมพู่ต้นแบบ

ต้นทุนการผลิตชมพู

กรณีผลิตชมพูในฤดู (ธ.ค.- เม.ย.)

1 ไร่ ปลูกชมพู 40 ต้นใน 1 ต้นไว้ผลผลิตเฉลี่ย 100 กก. (ทำการห่อผล 300-400 ถุง/ไร่)

คิดราคาเฉลี่ย 30 บาท/กก. ดังนั้น 1 ต้น ได้เงิน 3,000 บาท หรือ 120,000 บาท/ไร่ (หน่วย:บาท/ไร่/รุ่น /3 เดือน)

- ค่าปุ๋ยเคมี	7,000	บาท
- ค่าสารเคมี+ฮอร์โมน	5,000	บาท
- ค่าถุงพลาสติก (HDPE) ขนาด 8 x 17 นิ้ว หนาไม่น้อยกว่า 12.5 ไมครอน	6,000	บาท
- ค่าจ้างคนงานพ่นสารเคมี	3,300	บาท
- ค่าจ้างคนงานห่อผลชมพู	17,500	บาท
- ค่าน้ำมัน + ค่าจ้างคนงานรดน้ำ	2,500	บาท
- ค่าจ้างคนงานเก็บชมพู	5,000	บาท
- อื่นๆ (เช่น มูลค่างควา เหี่ยวโปรตีน) ค่าจ้างแรงงานเก็บผลชมพูที่ร่วงหล่น	2,000	บาท
- ค่าคนงานโกยดินหรือดูแล	2,000	บาท
รวมต้นทุน	52,800	บาท

นำรายได้ – ต้นทุน (150,000 – 52,800)

กำไรสุทธิที่ได้โดยประมาณ 97,200 บาท/ไร่/รุ่น (3 เดือน)

หมายเหตุ :

- รายได้ / ต้นทุนการผลิต อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยการผลิตราคาผลผลิตและวิธีการจัดการ
- ค่าแรงงาน 350 - 400 บาท/คน/วัน
- ราคาถุง 3.25 บาท/ใบ (1 แพ็ค มีจำนวน 7,800 ใบ ราคา 2,400 บาท)

กรณีผลิตชมพู่นอกฤดู (มิ.ย.- ต.ค.)

1 ไร่ ปลูกชมพู่ 40 ต้นใน 1 ต้นไว้ผลผลิตเฉลี่ย 20 กก. (ทำการห่อผล 60-80 ถุง/ต้น)

คิดราคาเฉลี่ย 80 บาท/กก. ดังนั้น 1 ต้น ได้เงิน 1,600 บาท หรือ 64,000 บาท/ไร่ (หน่วย:บาท/ไร่/รุ่น /3 เดือน)

- ค่าปุ๋ยเคมี	2,600	บาท
- ค่าสารเคมี+ฮอร์โมน	1,700	บาท
- ค่าถุงพลาสติก (HDPE) ขนาด 8 x 17 นิ้ว หนาไม่น้อยกว่า 12.5 ไมครอน	1,300	บาท
- ค่าจ้างคนงานพ่นสารเคมี	800	บาท
- ค่าจ้างคนงานห่อผลชมพู่	4,500	บาท
- ค่าน้ำมัน + ค่าจ้างคนงานรดน้ำ	900	บาท
- ค่าจ้างคนงานเก็บชมพู่	1,200	บาท
- อื่น ๆ (เช่น มูลค่างควา เขี่ยโปรตีน) ค่าจ้างแรงงานเก็บผลชมพู่ที่ร่วงหล่น	700	บาท
- ค่าคนงานโกยดินหรือดูแล	500	บาท
รวมต้นทุน	14,200	บาท

นำรายได้ – ต้นทุน (64,000 – 14,200)

กำไรสุทธิที่ได้โดยประมาณ 49,800 บาท/ไร่/รุ่น (3 เดือน)

หมายเหตุ :

- รายได้ / ต้นทุนการผลิต อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยการผลิตราคาผลผลิตและวิธีการจัดการ
- ค่าแรงงาน 350 - 400 บาท/คน/วัน
- ราคาถุง 3.25 บาท/ใบ (1 แพ็ค มีจำนวน 7,800 ใบ ราคา 2,400 บาท)

กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ใบรับรองฉบับนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายสมชาย เจริญสุข

ที่อยู่ 36/1 หมู่ 3 ตำบลตอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร มกษ.9001-2556

รหัสรับรอง กษ 03-9001-36386968109

รหัสแปลง 700606-0141-0001-0141 ชนิดพืช ชมพู่ พื้นที่ 15.0000 ไร่

ที่ตั้งแปลง หมู่ 3 ตำบลตอนคา อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

วันที่รับรอง 20 เดือน กุมภาพันธ์ 2562

วันที่หมดอายุ 19 เดือน กุมภาพันธ์ 2565

(นายปัญญา พุกสัน)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๕
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

